

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9309,Konferencja-naukowa-Jalta-rzeczywistosc-mit-i-pamiec-Gdansk-Europejskie-Centrum-Solidarnosci-.html>
10.03.2026, 04:56

Konferencja naukowa „»Jałta« - rzeczywistość, mit i pamięć” - Gdańsk (Europejskie Centrum Solidarności), 19-20 lutego 2015

19.02.2015

Gdańsk 19-20 lutego 2015

70 lat temu miały miejsce wydarzenia brzemiennie w skutki dla losów całej Europy, w tym dla Polski. Wówczas to podczas spotkań Wielkiej Trójki - Winstona Churchilla, Franklina Delano Roosevelta i Józefa Stalina, w Jałcie na Krymie, należącym wówczas do Związku Sowieckiego, zapadły decyzje w sprawie podziału Europy na tzw. strefy wpływów, w wyniku których środkowo-wschodnia część naszego kontynentu popadła w całkowitą zależność od Moskwy. Dla krajów takich jak Polska miało to wielorakie konsekwencje: polityczne, społeczne i ekonomiczne, odczuwalne właściwie po dziś dzień. Postanowienia jałtańskie wymusiły też na znaczącej części polskiego społeczeństwa emigrację, w wyniku której poza krajem znalazła się ogromna rzesza obywateli Rzeczypospolitej, w tym duża część inteligencji i elit.

Jałta miała również ważne miejsce w pamięci historycznej. Pamięć o niej Polacy, zarówno w kraju, jak i na emigracji, często uważali za ważną przesłankę do podejmowania działań politycznych. Przypominali o „zdradzie Zachodu”, domagając się tym samym moralnego potępienia postanowień jałtańskich i w ogóle wprowadzenia elementów etycznych do debaty o polityce międzynarodowej. Jednocześnie Jałta stanowiła ważny element legitymizacji władzy partii komunistycznej i zarazem uniwersalne usprawiedliwienie popełnianych w jej imię naruszeń fundamentalnych praw człowieka. Była też jednak ważnym punktem odniesienia dla rodzących się w Europie Środkowo-Wschodniej ruchów opozycyjnych. Odzyskiwanie niezależności, walka o niepodległość, niejednokrotnie utożsamiane były z przezwyciężeniem dziedzictwa Jałty.

Dzisiaj, choć sama konferencja, jej przebieg i skutki nie budzą już tak skrajnych emocji, to jednak wciąż pozostaje jednym z najważniejszych wydarzeń międzynarodowej historii Europy w XX wieku. Dlatego Instytut Pamięci Narodowej, Muzeum II Wojny Światowej i Europejskie Centrum Solidarności zorganizowały konferencję naukową, która przypomniała zarówno genezę Jałty, przebieg obrad Wielkiej Trójki, reakcje na podjęte tam decyzje, wreszcie szeroko postawi problem pamięci i wielowymiarowych następstw Jałty.

W ramach paneli wystąpienia koncentrowały się wokół międzynarodowych konsekwencji Jałty, stosunku emigracji polskiej i emigracji środkowoeuropejskich wobec Jałty oraz stosunku krajów Europy Środkowo-Wschodniej, w tym Polski, do Jałty. A także tematów, które w szczególny sposób - zdaniem organizatorów - wymagają świeżego spojrzenia i nowych badań. Do nich należą takie problemy, jak stosunek poszczególnych ugrupowań politycznych wobec Jałty czy funkcjonowanie mitu Jałty i pamięci o niej w środowiskach opozycyjnych (m.in. w wydawnictwach drugiego obiegu, czy prasie „Solidarnościowej”).

Informacje dodatkowe: dr Sławomir Łukasiewicz (slawomir.lukasiewicz@ipn.gov.pl) lub dr Jan

Szkudliński (j.szkudlinski@muzeum1939.pl) .

Sesja 1: Wielkie mocarstwa wobec sprawy polskiej w Teheranie, Jałcie i Poczdamie – retransmisja na kanale IPNtv Konferencje

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu,
Muzeum II Wojny Światowej
oraz
Europejskie Centrum Solidarności
zapraszają na konferencję naukową

JAŁTA – RZECZYWISTOŚĆ, MIT I PAMIĘĆ

Konferencja odbędzie się w dniach 19–20 lutego 2015 r.
w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku (pl. Solidarności 1)

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

europejskie
centrum
solidarności

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 1.04 MB\)](#)
